

A 2010 – es évek családtámogatása

Idén a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény megszületésének huszadik évfordulóját ünnepeljük, amely az alanyi jogon, jövedelmi helyezettől függetlenül járó családtámogatásokat szabályozza, így a családi pótlékot, a gyermekgondozást segítő ellátást (gyes), a gyermeknevelési támogatást (gyet) és az anyasági támogatást. Ugyanakkor a 2010-es családbarát kormányzati fordulat után ennél egy jóval kiterjedtebb családtámogatási rendszer alakult ki, amelyben a munkához kötött ellátások felé történt egy jelentős hangsúlyeltolódás. Így az univerzális, pénzügyi ellátásokat nem érdemes önmagukban vizsgálni, hiszen azok egy komplex családtámogatási rendszer alegységei, amelynek ma már sokkal hangsúlyosabb elemei a biztosítási jogviszonyhoz kötött családtámogatások, így elsősorban a családi adó- és járulékedvezmény.

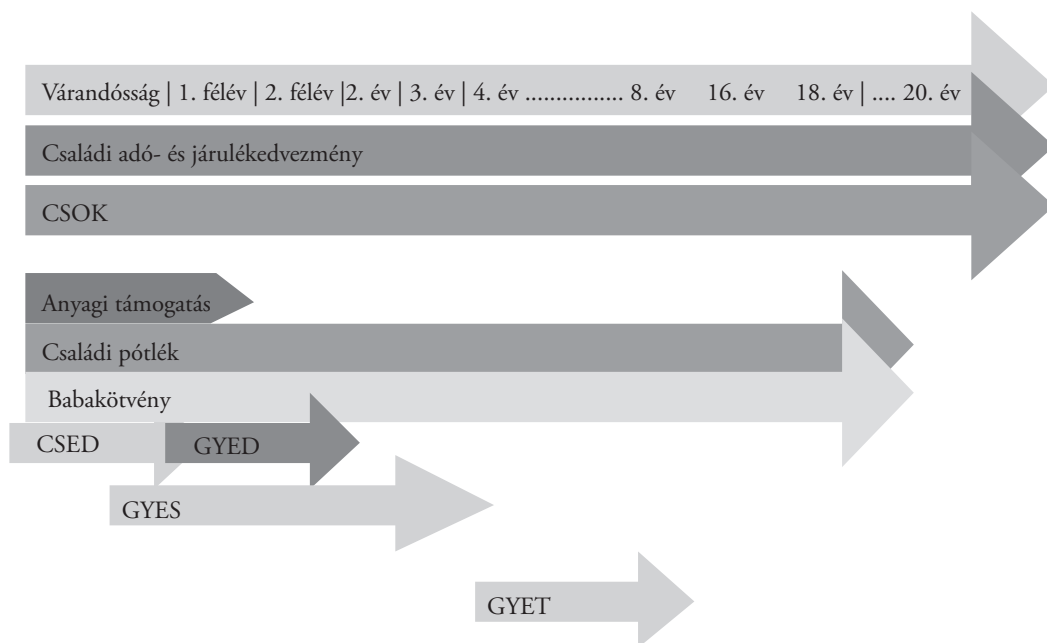
Átalakított családtámogatási rendszer

A magyar családtámogatási rendszer igen összetett, talán egy kicsit bonyolult is. A gyermek fogantatását követő harmadik hónaptól kezdődően nagykorúságáig illetve amíg köznevelési intézménybe jár nappali tagozaton

összesen akár nyolc ellátást illetve támogatást is kaphatnak a szülei, amelyek attól függően változnak, hogy a gyermek mennyi időse, egészséges-e vagy tartósan beteg, fogyatékos, kettő vagy egy szülő neveli-e, a szülőnek van-e munkajövedelme és annak mekkora a mértéke.

A következő oldalon lévő táblázat mutatja be összefoglalóan a jelenlegi, tényleges pénzügyi ellátást jelentő családtámogatásokat és legfontosabb jellemzőiket.

A családtámogatások közül a gyermekgondozási ellátások, így a csecsemőgondozási díj (csed), a gyermekgondozási díj (gyed), a gyes és a gyet a gyermek korai életévei alatt adnak támogatást a munkaerőpiacról a gyermekvállalás, gondozás és nevelés miatt ideiglenesen kieső szülőnek, egyfajta jövedelempótló ellátásként. A gyermek életéveinek növekedésével, az óvodába és iskolába járás során ezek szerepét sok tekintetben átveszik azok a gyermekjóléti, természetben járó támogatások, amelyeknek ugyan közvetlenül a gyermekek a hasznélvezői, de ezáltal a családokat támogatják, így az ingyenes tankönyv vagy az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetési lehetőség biztosítása a köznevelési intézményekben.

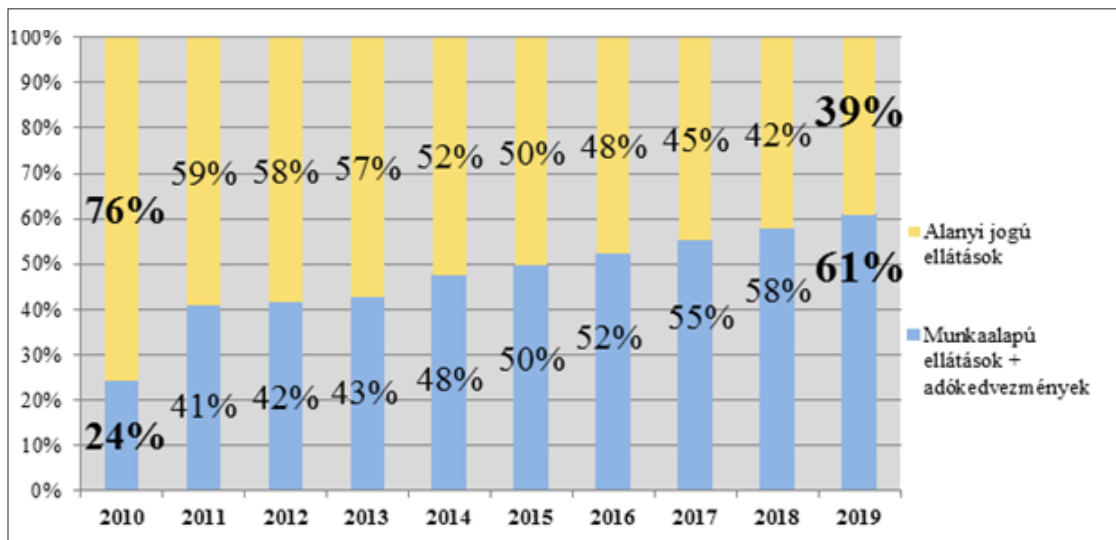

Családtámogatásokra való jogosultság a gyermekek életkora alapján

Családtámogatási ellátások 2018

<i>Ellátás</i>	<i>Feltétel</i>	<i>Folyósítás ideje</i>
Családi adó- és járulék-kedvezmény	bejelentett munkaviszony vagy más kereső foglalkozás	a várandósság 4. hónapjától a tankötelezettség végéig; ha a gyermek ezután is közoktatási tanulmányokat folytat, legkésőbb annak a tanévnek a végéig, amelyben a 20. (sajátos nevelési igényű gyermeknél a 23.) évet betölti
Családi pótlék (tanköteles kor kezdetéig nevelési ellátás, utána iskoláztatási támogatás néven)	alanyi jogon jár (nevelési ellátás estén feltétel, hogy a gyermek teljesítse iskola és óvodai kötelezettségét, igazolást óra eléréssel az ellátás folyósítás szünetel, amíg a gyermek ismét rendszeresen nem jár iskolába)	gyermek születésétől a tankötelezettség végéig; ha a gyermek ezután is közoktatási tanulmányokat folytat, legkésőbb annak a tanévnek a végéig, amelyben a 20. (sajátos nevelési igényű gyermeknél a 23.) évet betölti
Babakötvény fiatalok életkezdési támogatása	MÁK-nál nyitott Start-számla	a gyermek születésétől 18 éves koráig
Csecsemőgondozási díj (CSED)	bejelentett munkaviszony vagy más kereső foglalkozás	6 hónap (ebből 1 hónap a szülés elé is eshet)
Gyermekgondozási díj (GYED)	a szülő az igénylés időpontjában, és az elmúlt 2 évben belül is legalább 1 évig biztosított	gyermek 6 hónapos korától minden esetben 24 hónapos koráig, ikergyermek esetében további 1 évig
Diplomás GYED Felsőoktatási hallgatók gyermek-gondozási díja	a szülő legalább 1 éve aktív felsőoktatási hallgató, vagy legfeljebb 1 éve fejezte be tanulmányait	a gyermek születésétől 2 éves koráig
Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)	alanyi jogon jár	gyermek születésétől 3 éves koráig (ikrek esetén a tanköteles kor kezdetéig, tartósan beteg v. súlyosan fogyatékos gyermeknél 10 éves korig; nagyszülői GYES esetén a gyer. 1 éves korától, örökbefogadói GYES esetében 6 hónaptól, de legfeljebb a gy. 10 éves koráig)
Gyermek-nevelési támogatás (GYET)	alanyi jogon jár legalább 3 gyermek esetén	legalább 3 gyermek esetén a legfiatalabb gyermek 3 éves korától 8 éves koráig
Anyasági támogatás	a várandósság alatt az anya legalább négyszer részt vesz várandósgondozáson	egyszeri ellátás, amit a szüléstől 6 hónapon belül folyósítanak

<i>Mértéke havonta (bruttó)</i>	<i>Terbeli</i>	<i>Igénybevevők köre</i>	<i>Kereső tevékenység</i>	<i>Jogszabályi háttér</i>
gyermekenként egy gy-nél 10 000 Ft, két gy-nél 35 000 Ft három vagy több gyermek esetén 33 000 Ft/ gyermek, mely az SZJA-ból, valamint az egészségügyi és nyugdíjjáradékból érvényesíthető Maximális kedvezményhez szükséges bruttó családi összjövedelem: 1 gyermeknél 31 250 Ft 2 gyermeknél 109 375 Ft 3 gyermeknél 309 375 Ft 4 gyereknél 412 500 Ft 5 gyereknél 515 625 Ft	tehermentes	anya és/vagy apa	a kereső tevékenység feltétel, tehát értelemszerűen nincs korlátozva	1995. évi CXVII. tv. a személyi jövedelem-adóról
Kétszülős háztartásnál: 1 gy. után 12 200 Ft, 2 gy. után 26 600 Ft, 3 v. több gyermek után gyermekenként 16 000 Ft, tartósan beteg, fogyatékos gyermek után 23 300 Ft; egyszülős háztartásnál ugyanez 13 700 Ft, 29 600 Ft, 17 000 Ft, ill. 25 900 Ft	tehermentes	anya vagy apa (elvált szülők esetén meg lehet osztani)	korlátlanul	1998. évi LXXXIV. tv. a családok támogatásáról
a számlanyitáskor 42 500 Ft, majd a szülői befizetések 10%-ának megfelelő összegű, de évi max. 6 000 Ft állami támogatás, továbbá a befizetett összegek után járó éves hozam, ami infláció mértéke + 3% kamatprémium	tehermentes	gyermek (18. életévének betöltése után)	nincs korlátozva	2005. évi CLXXIV. törvény a fiatalok életkezdesi támogatásáról
fizetés 70%-a	15% SZJA	anya	tiltott	1997. évi LXXXIII. tv. a kötelező egészség-biztosítás ellátásairól
fizetés 70%-a, de max. a minimálbér kétszeresének 70%-a (193 200 Ft)	15% SZJA, 10% nyugdíj-járadék	anya vagy apa	gyermek fél éves koráig tiltott, utána korlátlanul	
alapképzés esetén a minimálbér, mesterképzés esetén a garantált bérminimum 70%-a	15% SZJA, 10% nyugdíj-járadék	anya (vagy kivételesen, ha anya nem jogosult GYED-re, akkor apa)	tiltott	
mindenkori nyugdíjminimum (28 500 Ft), ikrek esetén minden egyes gyermek után külön-külön jár)	10% nyugdíj-járadék	anya vagy apa vagy nagyszülő vagy örökbefogadó szülő	gyermek fél éves (nagyszülő esetében 3 éves) koráig tiltott, utána korlátlanul (örökbefogadó szülő esetén heti 30 órában)	1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
mindenkori nyugdíjminimum (28 500 Ft)	10 % nyugdíj-járadék	anya vagy apa	heti 30 órában	
az öregségi nyugdíjminimum 225%-a (64 125 Ft), ikrek esetén 300%-a (85 500 Ft) gyermekenként (egy összegben)	tehermentes	anya vagy örökbefogadó szülő (kiv. apa)	nincs korlátozás	

A munkaalapú és az alanyi jogú családtámogatások megoszlása, 2010–2019

Nagy változásnak tekinthető, hogy 2010-hez képest az alanyi jogon járó és munkához kötött juttatások részaránya a családokra fordított költségvetési kiadások között megfordult, ahogy az alábbi ábra is mutatja.

Ma már családtámogatási rendszerünk meghatározó eleme nem a családi pótlék, hanem a családi típusú adózás, amelyet mára a gyermekes családok 95%-a igénybe tud venni. Ez annak köszönhető, hogy 2014 óta már nem csak adó-, hanem járulékkedvezményről is beszélhetünk, ami hozzájárul ahhoz, hogy az alacsonyabb jövedelmű szülők is hozzáférjenek a kedvezményhez.

A családtámogatások alapelvei

Milyen családpolitikai filozófia áll a 2010-es évek családtámogatási rendszerének kialakítása mögött? Már a 2009-es „Igen, Magyarország többre képes!” című választási programban is megfogalmazódott, hogy „a demográfiai hatásokkal kapcsolatos gazdasági és finanszírozási kérdések közül a gyermeknevelés terheinek az adórendszerben történő elismerését, a munkahelyteremtést, a gyermekvállalás szegénységi kockázatának csökkentését és a család és a munka összeegyeztetését hangsúlyozzuk. ...Ki kell használni, hogy az emberekben megvan a természetesen igény a több gyermek vállalására.”.

A 2010-es „Nemzeti ügyek politikája” című kormányprogram kimondta, hogy „a munkaerőpiac nem lehet akadálya annak, hogy a családok annyi gyermeket vállaljanak, amennyit szeretnének és amennyit tisztességben fel tudnak nevelni ...A családpolitikánkban tehát azt tervezzük, hogy fokozottan elismerjük azoknak a szülőknek a többletteljesítményét, akik a nemzet gyarapodásához, a szociális piacgazdaság fenntartásához nemcsak

munkával, hanem a gyermekek gondozásával, nevelésével is hozzájárulnak.”

A Kopp Mária professzor asszony által vezetett, 2009-ben alakult Népesedési Kerekasztal pedig javaslatot tett arra, hogy a családtámogatási rendszer sokkal rugalmasabb legyen, hiszen 2010 előtt azoknak, akik nem meghatározott ütemben, és nem meghatározott formában kívánták gyermekeiket vállalni majd nevelni, sok hátrányos elemmel kellett szembesülniük. Kimondták, hogy a családpolitikai rendszerbe vetett bizalmat átfogó módon kell visszaadni, hiszen a gyerekvállalás hosszú távú következményekkel jár, és csak a hosszú távon stabil intézmények működésétől várható hatás, a családpolitikai rendszer stabilitásának tehát azt kell sugallni, hogy az érintettek rá, a (piaci) bizonytalanság idején is számíthatnak. Kihangsúlyozták, hogy az új rendszernek az akkoriénál lényegesen nagyobb születésösztönző erővel kell rendelkeznie. E célból a rendszer olyan „finomhangolását” javasolták („testvér-prémium”, „családalapítási prémium” bevezetésével, a juttatások ’láthatóságának’ növelésével, nagyobb rugalmasság megteremtésével stb.), hogy annak alapvető célja az legyen, hogy a rendszer segítségével a lehető legtöbb, a szülei által tervezett és kívánt gyermek megszülethessen.

Ez a filozófia jelent meg először jogszabályi szinten, egyrészt az Alaptörvényben („...együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet”, „Magyarország támogatja a gyermekvállalást”, „Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat.” ...”biztosítja a szülők munkahelyi védelmét”), másrészt a 2011. évi CCXI. törvényben a családok védelméről. Sarkalatos családvédelmi törvényünk egyértelműen kimondja azt, hogy a „a család Magyarország legfontosabb nemzeti erőforrása”

és „a családok támogatása a szociális rászorultság alapján működtetett ellátórendszerrel elkülönül”, hiszen „az állam elsősorban a gyermekek felelős felneveléséhez járul hozzá támogatások formájában.”

A sarkalatos törvény rögzíti azt is, hogy „Magyarország mindenkori költségvetésének tervezésekor előresorolt tényező a családok támogatása”. Ennek megfelelően külön fejezet rendelkezik a családok és a gyermekvállalás állami támogatásáról, amelyben kétharmados védelmet kap a családi típusú adózás / 22. § (1) Az állam a gyermeket nevelő családok munkából szerzett jövedelme után fizetendő közterhek megállapításánál figyelembe veszi a gyermekvállalással és -neveléssel együtt járó költségeket. (2) Az állam az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítése érdekében külön törvényben foglaltak szerint a gyermekek után járó családi kedvezménnyel támogatja a családokat./ és a gyermekgondozási és nevelési ellátások /23. § (1) Az állam pénzbeli támogatás vagy természetbeni ellátás formájában hozzájárul a várandóssággal, a szüléssel, a szülőnek a gyermek – legalább hároméves koráig történő – gondozásával és nevelésével, valamint a tanítatásával összefüggő költségeihez. (2) A támogatás formája és mértéke külön törvényben foglaltak szerint – így különösen a család szerkezetére, a családban nevelt gyermekek számára és életkorára, a gyermek tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos állapotára, továbbá a szülő külön törvény szerinti társadalombiztosítási jogviszonya fennállásának tényére és annak előzetes időtartamára tekintettel – családonként eltérő./.

Fontos és nagy jelentőségű passzusa a törvénynek, hogy nem engedi semmiféle, a családok számára kedvezőtlen, szerzett jogokat csorbító intézkedés azonnali bevezetését, hanem azokat egy év felkészülési időhöz köti: „(3) A támogatás mértékére, valamint a támogatásra való jogosultság időtartamára és feltételeire vonatkozó rendelkezések módosítása esetén – kivéve, ha az az ellátás jogosultjára nézve kedvező tartalmú – a módosítás hatálybalépésére a kihirdetésétől számított legalább egy év felkészülési időt kell biztosítani”.

Az Alaptörvény és a családvédelmi sarkalatos törvényhez képest úgy tűnik, hogy a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény jelentősége eltörpül, de ez koránt sincs így. A családtámogatási törvény a mai napig meghatározza a családi kedvezményben részesülők körét, hiszen a családi adó- és járulékkedvezmény szabályozása a családi pótlék szabályozásához van kötve. Az alanyi jogon járó és a biztosításhoz kötött ellátások között tehát megvan a kölcsönösség, azok nem egymás helyettesítői, hanem egymás kiegészítői.

Ugyancsak a családtámogatási törvény jelentőségét mutatja, hogy még az Alaptörvény és a családvédelmi

sarkalatos törvény megalkotása előtt ez a jogszabály adott lehetőséget olyan fontos változtatások bevezetésére, mint amilyen a családi pótlék iskoláztatáshoz (majd később óvodáztatáshoz) való kötése vagy a gyás három évre történő visszaállítása és gyermekszám szerinti többszörözése volt.

A családpolitikai eszmerendszer fokozatosan beépült a jogszabályba és annak szóhasználatába is. A népesedési helyzetre való utalással változott a törvény céljainak definiálása: „E törvény célja, hogy a családok anyagi biztonságának elősegítése, a gyermeknevelés támogatása és a magyar nemzet népesedéspolitikai céljainak megvalósítása érdekében meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat”. Emellett kiegészültek a megfogalmazott alapelvek is: „A családnak, mint Magyarország legfontosabb nemzeti erőforrásának és a magyar társadalom alapvető egységének a sokoldalú segítése, a családi élet biztonságának, a gyermekvállalás feltételeinek, valamint a család és a munka összeegyeztetésének javítása az állam egyik legfontosabb feladata”.

A családtámogatások kapcsán új megnevezések kerültek bevezetésre, amelyek sokkal jobban kifejezik az adott ellátás mögött meghúzódó célokat és elveket. Már 2010-ben a családi pótlék nevelési ellátásra és iskoláztatási támogatásra bomlott szét, kifejezve ezzel azt, hogy a családi pótlék nem segély, hanem a szülői felelősségvállalást és a gyermek felelős nevelését, iskoláztatását díjazó támogatási forma.

Ugyancsak szimbolikus jelentőségű volt és egyúttal tartalmilag sokkal kifejezőbb a gyermekgondozási segély (gyes) átnevezése gyermekgondozást segítő ellátássá (gyes), valamint a terhességi gyermekágyi segély (tgyás) átkeresztelése csecsemőgondozási díjra (csed). A segély szó tudatos mellőzése kifejezi azt, hogy nem rászorultsági alapú, szociális ellátásokról van szó, hanem például a csed esetében munkához kötött támogatásról, ami a korábbi fizetés 70%-a.

A GYED/ GYES Extra intézkedés csomag bevezetése meghatározó jelentőségű volt a családtámogatások történetében, hiszen végre biztosította azt a fajta rugalmasságot a családi ellátások igénybevétele során, amelyre már oly régóta vágytak elsősorban az érintettek, maguk a kisgyermekes szülők, de a szakértők is. 2014-es bevezetését követően már nem kellett lemondani a gyermekgondozási ellátásról, ha valaki visszament dolgozni és akkor sem, ha újabb gyermeke született. Ma már havonta kb 35 ezer olyan szülőről tudunk, akik úgy kapják meg a fizetésüket, hogy emellett gyas-en vagy gyed-en

vannak és az elmúlt években megnőtt azoknak a száma is, akik nem várják meg a kistestvér születésével, amíg a nagyobb testvér betölti a harmadik életévét.

A Gyed Extra intézkedései mögött is az a filozófia húzódik meg, amely szerint a munka és a család alapú társadalom működése akkor lehet csak hatékony, ha a munkavállalás és a gyermekvállalás egymást erősítő tényezőkké válnak és nem maradnak egymást akadályozók, hiszen egy család megélhetésének legbiztosabb alapját a munkajövedelem képes biztosítani.

A foglalkoztatási szint erőteljes növekedése, a bérszínvonal emelkedése és általában a gazdaság teljesítménye lehetővé tette, hogy a magyar családtámogatási rendszer messze kiterjedtebb körben nyújtson lehetőségeket, mint amit a családtámogatási törvény alanyi jogon járó támogatásai jelentenek, gondoljunk elsősorban a családi típusú adózás folyamatos bővítésére, a családi otthont-eremtési programra vagy akár 2018-ban bevezetett Köldökzsinór programra.

A Köldökzsinór program keretében a magyar családtámogatás átlépte a trianoni határokat, hiszen minden magyar gyermek után, bárhol is éljen a világban, ha anyakönyvezték, akkor jár az anyasági támogatás és a babakötvény. 2018 október végéig 8200 magyar kisbaba után vették igénybe ezt a támogatást, akiknek kétharmada a határon túli magyar lakta területeken született. Az összes igény 46%-a Erdélyből érkezett, Kárpát-medencén kívüli országok közül pedig Németországban kérték legtöbbször a támogatást.

A magyar családtámogatási rendszer 2010-es években zajló valamennyi fejlesztése a munka és a család alapú társadalom építését szolgálja. A változtatások eredményei megmutatkoznak a foglalkoztatási és a demográfiai adatokban egyaránt, hiszen 20 éve nem volt ilyen magas sem a foglalkoztatási ráta, sem a teljes termékenységi arányszám. Jelentősen nőtt a gyermekvállalási kedv (2010 óta 20%-kal) és a születések száma is annak ellenére nőtt kis mértékben, hogy a szülőképes női korosztály létszáma több, mint 10 %-kal csökkent az elmúlt 8 évben. A jövő nagy kihívása, hogy a kedvezőtlen adottságok ellenére (gyermekvállalási korban lévők számarányának további csökkenése) hogyan lehet saját, belső erőforrásból részben tovább javítani, részben megfordítani a népmozgalmi folyamatokat.

Lehetséges irányok a családtámogatások továbbfejlesztése érdekében

A családtámogatási rendszer jelenlegi állapotában egyelőre sem a szakmai irányítás, sem a költségvetési finanszírozás, sem a jogi szabályozás szempontjából még min-

dig nem tekinthető egységesnek, annak ellenére, hogy az ellátásokat biztosító intézményrendszer jelentős központosításon ment keresztül az elmúlt években, hiszen az ellátások megállapítása egységesen a Kormányhivatalok Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályain, a folyósítás pedig központosítva a Magyar Államkincstárból történik.

Az alanyi jogon járó családtámogatási ellátások (családi pótlék, GYES stb.) a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból kerülnek folyósításra, ahol keverednek a különböző szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal, míg a biztosítási alapú családtámogatásokat (CSED, GYED) az előzőektől elkülönülve az Egészségbiztosítási Alap finanszírozza. A szakmai irányítás ebből kifolyólag megosztott az Emberi Erőforrások Minisztériuma családtámogatási, ill. az E-Alapot felügyelő egészségügyi szakterülete között.

Mindezzel együtt a jogi szabályozás nagyon szétaprózott, ami az oka és egyúttal következménye is a szakmai irányítás és a finanszírozás széttagoltságnak. A különféle ellátások különböző törvényekben szerepelnek, nincs egységes családtámogatási szabályozás, ami a tájékozódást és a jogalkalmazást egyaránt nehezíti.

Jelenleg a családtámogatási rendszer részét képező pénzbeli ellátások és támogatások jogi szabályozása rendkívül széttagolt, elaprózott. Elsősorban finanszírozási forrástól függően, más-más jogforrásokban található az egyes ellátáscsoportokra vonatkozó szabályrendszer. Így

- a jelenleg a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból finanszírozott ellátások (családi pótlék, GYES, GYET, anyasági támogatás) szabályait a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.), valamint részben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és végrehajtási rendeleteik,
- az E. Alapból finanszírozott juttatások (CSED, GYED) folyósítási feltételeit a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.), illetve részben a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) és végrehajtási rendeleteik,
- az egyéb pénzbeli támogatásokra (apák munkaidő-kedvezménye, fiatalok életkezdési támogatása- babakötvény, kismamák hallgatói hitelének átvállalása) vonatkozó rendelkezéseket szintén külön-külön jogszabályok tartalmazzák, illetve ez a helyzet a családi adó-, és járulékkedvezmény esetében is, amely a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényben szerepel.

A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény, mint a gyermeket vállaló családokat megillető juttatások és kedvezmények legfontosabb szabályait kétharmados, „sarkalatos” rendelkezésekben összefoglaló keretjellegű joganyag ugyan jelentős lépés volt az átláthatóság és főleg a kiszámíthatóság növelése irányába, de a részletszabályok szétaprózottságán továbbra sem javított.

Jelentős problémát jelent, hogy a gyermekes családok a legfontosabb, őket megillető juttatások szabályairól sem tudnak egy helyen, egyetlen jogszabályban tájékozódni, és ez persze mind a jogalkotó, mind a jogalkalmazó szervek munkáját is megnehezíti. Ezért szükséges volna, hogy legalább a szűkebb értelemben vett családtámogatási pénzügyi ellátások (alanyi jogon járók és biztosításhoz kötöttek) egyetlen jogszabályban kerüljenek összefoglalásra. Megfontolandó lehet még az ún. „babakötvényre” vonatkozó, jelenleg a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvényben foglalt rendelkezéseknek az egységes családtámogatási szabályozásba való beépítése is. Az egyéb pénzügyi támogatások esetében azonban ennek akadályát képezi, hogy az őket szabályozó jogforrások más, átfogó jogviszonyokkal foglalkoznak – pl. az apák munkaidő kedvezményét a Munka Törvénykönyve, illetőleg kormányrendelet tartalmazza –, vagy törvénynél alacsonyabb szintűek, mint pl. a hallgatói hitelrendszerrel kapcsolatos szabályok, így ezekre az egységesítés, legalábbis a közeljövőben, még nem terjedhet ki.

Ennek alapján egy új, egységes, kibővített családtámogatási törvény megalkotása lehetővé tenné, hogy valamennyi családtámogatási ellátás szabályait, feltételeit összefoglalóan tartalmazza; ezzel párhuzamosan a Cst. egészé, a Gyvt. családi pótlékra vonatkozó rendelkezései, illetve az Ebtv. csecsemőgondozási és gyermekgondozási díjra vonatkozó szabályai (a kapcsolódó végrehajtási

rendeletek érintett részeivel együtt) hatályukat vesztenék. A családok védelméről szóló sarkalatos törvény módosítása, szabályai keretjellege miatt, vélhetően nem indokolt.

Az egységes szabályozás megalkotása során a jelenlegi családtámogatások jogosultsági, folyósítási szabályainak részbeni átgondolása is indokolt volna, amelyben iránymutatóak lehetnek a családok védelméről szóló nemzeti konzultáció során adott válaszok. Megfontolandó tehát a családot alapító fiatal párok önálló életkezdésének, a nagycsaládosoknak, a főállású anyáknak, a dolgozó édesanyáknak vagy a gyermeküket ápoló szülőknek a fokozottabb támogatási lehetőségek biztosítása.

Fontos, hogy a jövő családtámogatási rendszere átláthatóbb legyen az egységes szabályozásnak köszönhetően és egyúttal egyszerűbben elérhetőek legyenek a támogatások. Ezt szolgálná, ha a családoknak, az ügyfeleknek nem kellene mindent külön kérelemben megigényelniük, hanem az ellátások automatikusan járnának nekik. A gyors, ügyfélbarát, kevesebb bürokratikus kötelezettséggel és így kevesebb élő munkával járó eljárások tovább erősíthetnék a családtámogatások szociálpolitikai ellátásoktól való elkülönültségét és rengeteg adminisztratív tehertől kímélnék meg a családokat. Ehhez olyan szervezetrendszer és informatikai rendszer kialakítására volna szükség, amely a gyermekekre több szervezettől érkező adatok alapján képes lehet az automatikus eljárásokat generálni és így az ellátásokat megállapítani.

A családok igazi támogatását a pénzügyi ellátások biztosításán, megőrzésén és bővítésén túl az is elősegíti, ha a nekik járó ellátásokról pontos ismeretiek vannak, ami egy egységes szabályozási környezet keretében sokkal hatékonyabban biztosítható és ennek mentén a támogatásaikhoz könnyen és átlátható módon hozzájuthatnak.